

ROGALAND
FYLKESKommUNE

FYLKESRÅDMANNEN
Regionalutviklingsavdelingen

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep

0033 OSLO

19.03.2013

Deres ref.:

Saksbehandler: Camilla Løvaas Stavnes
Direkte innvalg: 51 51 69 25

Saksnr. 13/6894-2
Løpenr. 18843/13
Arkivnr. S82

HAVVIND - STRATEGISK KONSEKVENsutREDNING

Høringsuttalelse fra Rogaland fylkeskommune til Havvind- Strategisk konsekvensutredning følger. Merk at høringsuttalelsen er sendt administrativt. Fylkesutvalget i Rogaland behandler saken i møte 16. april. Endelig vedtak ettersendes.

HØRINGSUTTALELSE FRA ROGALAND FYLKESKommUNE:

Rogaland er det tyngste energifylket i Norge, og er sentrum for olje- og gassvirksomheten på norsk sokkel. Olje og gass vil være viktig for Rogaland og Norge i lang tid framover. Samtidig er det nødvendig å ha en langsiktig tilnærming til økt energiproduksjon med lavere klimagassutslipp. Energiproduksjon utenfor kysten av Rogaland er en meget aktuell problemstilling. Her er ideelle vindforhold, tilknytning til store magasinkraftverk og mulighet for direkte eksport til Nord-Europa.

Havvind er et viktig element for å nå Rogalands langsiktige mål om fornybar energiproduksjon og kutt i klimagasser.

Av havenergiloven § 2-2 fremgår det at etablering av fornybar energiproduksjon til havs kun kan skje etter at staten har åpnet bestemte geografiske områder for søknader om konsesjon. Det fremkommer også av samme paragraf at før havområder kan åpnes for søknader om konsesjon skal det gjennomføres konsekvensutredninger i områdene.

Rapporten Havvind – forslag til utredningsområder identifiserte totalt 15 egnede arealer for havbasert vindkraft. Områdene er vurdert i henhold til ressursgrunnlag, i tillegg til hensyn til andre viktige sektorielle interesser. Tre av disse områdene er i geografisk nærhet til Rogaland; Utsira Nord, Sørilige Nordsjø I og Sørilige Nordsjø II.

Rogaland fylkeskommune er bedt om å gi høringsuttalelse til strategisk konsekvensutredning av de 15 områdene. NVE anbefaler etter en helhetlig vurdering å åpne alle de tre feltene i geografisk nærhet til Rogaland, Utsira Nord, Sørilige Nordsjø I og II. De tre områdene er blant de totalt fire områdene som er regnet som mest egnet langs norskekysten.

POSTADRESSE
Postboks 130 Sentrum
4001 Stavanger

BESØKSADRESSE
Arkitekt Eckhoffsgt. 1
Stavanger

TELEFON
51 51 66 00

TELEFAKS
51 51 68 90

BANKGIRO: 3201.05.50520

E-POST: firmapost@rogfk.no

INTERNETT: www.rogfk.no

Rogaland fylkeskommune har tidligere gitt uttalelse da forslag til utredningsområder var på høring, og påpekt verdien av havvind i våre uttalelser til forvaltningsplan for Nordsjøen og Skagerrak. Rogaland fylkeskommune vil tilrettelegge for et hjemmemarked for havvind på lengre sikt. På kort sikt er det behov for test- og demoprojekter og fasiliteter.

Fornybar energi til havs er per i dag en marginal sektor i Norge, selv om vi har bedre vindressurser langs kysten enn både Danmark og Tyskland. Det er ingen kommersielle offshore vindparker i drift i Norge i dag. Norske industrimiljøer og energiselskaper deltar dog i utviklingen av offshore vindkraft i utlandet.

Teknologioverføring og erfaring fra petroleumssektoren og andre relevante bransjer gir Rogaland et konkurransefortrinn. Aibel går foran som et godt eksempel. Med erfaring fra petroleumssektoren har de vunnet en stor kontrakt på bygging av en transformatorstasjon for tyske havvindmøller.

Bedrifter i Rogaland og Hordaland har fått Arena-status innen offshore vind. Prosjektet Arena Norwegian Offshore Wind er inne i sin andre periode, med støtte fra Forskningsrådet, Innovasjon Norge og SIVA. Medlemsmassen dekker hele verdikjeden innen fornybar energi til havs. Klyngeprosjektet bidrar til å øke konkurransekraften på Vestlandet for en framtidig utvikling av fornybar energi til havs. NVE peker på at forutsatt at den norske leverandørindustrien har posisjonert seg med på tanke på havvindutbygging, kan en storstilt utbygging av vindkraft til havs i Norge gi betydelige sysselsettings- og verdiskapningseffekter.

Utsira Nord

Utsira Nord betegnes i rapporten som et område med svært gode vindressurser, samtidig som de samlede negative konsekvensene vurderes som akseptable. Området egner seg i hovedsak for flytende turbinteknologi. Ulempene ved dette området er knyttet til høy trafikkikkerhet, noe som krever koordinering med aktører som Kystverket ved åpning. Utbygging av Utsira Nord vil være synlig fra Utsira, men ved utbygging av midtre del av området vil det ikke være synlig fra bebyggelsen på land. I følge Multiconsult er potensialet for verdiskapning regionalt beregnet til om lag 23 millioner kroner per MW over vindkraftverkets levetid. Hvis et vindkraftverk på 1000 MW etableres i Utsira Nord er det estimert behov for om lag 80 000 årsverk over en 25-årsperiode. Mesteparten av behovet vil være i byggefasen

Utsira nord ligger geografisk nært Hywind utenfor Karmøy, verdens første fullskala flytende vindmølle. Gjennom en kabel fra havmøllen leveres kraft inn på nettet til Haugaland Kraft, gjennom et mottakspunkt sør på Karmøy. Det er ledig kapasitet i den etablerte infrastrukturen, og det planlegges ytterligere utbygging i området. Området er velegnet for testing av flytende offshore vind- og bølgekraft grunnet gode dybdeforhold i rimelig nærhet til land.

I samme område er også METCentre lokalisert. Marin Energi Testsenter AS (METCentre) ble etablert på Karmøy i 2009. Formålet er å tilby optimale testforhold for marin

energiproduksjon, primært bølgekraft og havvindmøller. Samtidig vil senteret gi utviklingskraft til ny teknologi og kommersialiseringen av denne. Rogaland fylkeskommune eier 35,7 % av selskapet. Bakgrunnen for å gå inn på eiersiden var å realisere METCentre som nasjonalt sentre for fullskala testing av marin energi. METCentre har et viktig potensial for å bidra til økt forskningsaktivitet og norsk næringsutvikling innen offshore vind. Fullskala testing er viktig for å få fram en teknologi som er robust og tilpasset norske forhold, og for å gi et utgangspunkt for et norsk hjemmemarked for offshore vind. Under høring av havenergiloven var det foreslått et konsesjonssystem med åpning av areal for testing i forkant av konsesjonssøknader, samt å gi unntak for åpning av areal i særskilte tilfeller. Rogaland fylkeskommune var positiv til at det ble åpnet for slike unntak, for å sikre en rask og smidig myndighetsbehandling for test og pilotanlegg.

Sørlige Nordsjø I og II

Sørlige Nordsjø I og II har svært gode vindforhold for kraftproduksjon og de samlede negative konsekvensene i utredningsområdet er vurdert til å være blant de laveste av alle utredningsområdene. Dybden tilsier at områdene kan være aktuelle både for flytende og bunnfaste konstruksjoner i framtiden. Statnett vurderer at bare ett av de to områdene kan tilknyttes nettet innen 2025. NVE legger derfor til grunn at Sørlige Nordsjø I og II vil være gjensidig utelukkende på kort sikt. Ulempene ved dette området er knyttet til tilrettelegging for skipstrafikk, samt overlapp med gyteområde for topis. NVE ser det som viktig å gjennomføre avbøtende tiltak for å redusere negative konsekvenser for tobis, ved potensiell åpning.

Multiconsult har beregnet potensialet for regional verdiskapning til om lag 20-25 millioner kroner per MW over vindkraftverkets levetid. Hvis et vindkraftverk på 1000 MW etableres i Sørlige Nordsjø er det behov for om lag 85 000 årsverk over en 25 års-periode, hovedsakelig i byggefasen. Tallene er oppgitt for hver av de to gjensidig utelukkende områdene.

Fylkesutvalget i Rogaland fylkeskommune vedtok i sak 06/13 å tilrå at det gis konsesjon til Siragrunnen vindpark. Siragrunnen Vindpark planlegger et offshore vindkraftverk, lokalisert på fylkesgrensen mellom Vest Agder og Rogaland. Prosjektet vil få en installert effekt på inntil 200 MW, og 790 GWh årlig kraftproduksjon som tilsvarer forbruket til ca. 40.000 husstander. Siragrunnen er et viktig prosjekt for å bygge opp regional ekspertise for videre satsing på havvind.

Det skjer i dag en storstilt utbygging av vindkraft i Dalane. Dette har store ringvirkninger i lokalsamfunnet i form av veiutbygging, investeringer, strømproduksjon og arbeidsplasser. Som en del av utviklingen satser Dalane videregående skole på et eget utdanningsløp for vindoperatører, for å utdanne nødvendig arbeidskraft i framtiden. Mye av utviklingen på landvind er relevant også for utbygging av havvind. Fokus på teknologioverføring både fra petroleumsindustri, maritim sektor og landvind bør opprettholdes. Synergiene bør utforskes ytterligere.

Med hilsen
Næringsseksjonen

Norvald Skretting
næringssjef

Camilla Løvaas Stavnes
Rådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.